

Κοσμᾶ

τουῦ

Αἰτωλοῦ (+ 1779)

ΔΙΑ ΕΞΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΟΠΟΥ ΜΕΛΛΕΙΣ
ΝΑ ΓΕΝΗΣ ΠΑΠΑΣ*

Πρέπει πρώτον νὰ εἶσαι καθαρὸς ὡσὸν τὸν ἄγγελον, νὰ μάθης γράμματα ἑλληνικὰ νὰ ἐξεύρης νὰ ἐξηγᾷς τὸ Ἐδαγγέλιον καὶ τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ νὰ γίνεσαι δεκαοκτὼ χρονῶν ἀναγνώστης εἴκοσι ὑποδιάκονος, εἰκοσιπέντε διάκονος. Καὶ ὅταν γένης τριάντα χρονῶν, ἀνίσως καὶ σὲ παρακαλέσουν οἱ κοσμικοὶ καὶ ὁ δεσπότης, τότε νὰ γένης παπᾶς χωρὶς νὰ δώσης ἕνα παρῶ.

Καὶ νὰ ἔχης ἕνα κελλίον κοντὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ φυλάγης, καθὼς ὁ μπακάλης φυλάει τὸ ἀργαστήριον του, ὅ,τι ὥρα σὲ ζητήσουν οἱ κοσμικοὶ νὰ σὲ εὐρίσκουν. Ὁ πιστικὸς περιτριγυρίζει τὰ πρόβάτα του, ὁμοίως καὶ ἐσὺ ὁ παπᾶς ἔχεις χρέος νὰ περιτριγυρίζεις τὰ σπύτια τῶν χριστιανῶν ἡμέρα καὶ νύκτα, ὄχι νὰ τρώγης καὶ νὰ πίνης καὶ νὰ παίρνῃς τὰ πράγματά τους, ἀλλὰ νὰ στοχάζεσαι ποῖος ἄνδρας εἶναι μαλωμένος μὲ τὴν γυναῖκα του, ποῖος πατέρας μὲ τὸ παιδί του, ποῖος ἀδελφὸς μὲ τὸν ἀδελφόν του, ποῖος γείτονας μὲ τὸν γείτονα νὰ τοὺς βάνῃς εἰς ἐγάπην, αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος τοῦ παπᾶ, καὶ νὰ βάνῃς τὴν ζωὴν σου καὶ τὸ κεφάλι σου διὰ τοὺς χριστιανοὺς.

Καὶ ὅταν λειτουργᾷς καὶ τελειώνῃς τὸ Ἐδαγγέλιον νὰ τὸ κλείς καὶ νὰ τὸ βάνῃς εἰς τὴν ἀγκαλιά σου νὰ τὸ ἐξηγᾷς εἰς τοὺς χριστιανοὺς τι παραγγέλλει ὁ Χριστὸς νὰ κάνουν καὶ νὰ στοχασθῆς πὸς οἱ φοῦντες ὅπου εἶναι εἰς τὸ ἐπιτραχήλι καὶ ἔχεις εἰς τὸν λαιμόν σου κρεμασμένο, δὲν εἶναι φοῦντες, ἀλλὰ εἶναι οἱ ψυχῆς τῶν χριστιανῶν καὶ μία ψυχὴ νὰ χαθῆ ἀπὸ αὐτὲς ἔχει ὁ Θεὸς νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν λαιμόν σου ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως.

* Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν Διδαχὴ Ε', παρὰ Ἰωάννου Β. Μενοῦνου, Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Διδαχῆς. Φιλολογικὴ μελέτη — Κείμενα, Ἀθήνα, «Τῆνος», 1979, σ. 279-281.

Καὶ νὰ στοχάζεσαι τὸ φελόνι ὅπου φορεῖς καὶ δὲν ἔχει μανίκες τί φανερώνει; Φανερώνει πὸς ὁ παπᾶς δὲν πρέπει νὰ ἔχη χεῖρα νὰ ἀνακατώνεται εἰς τὰ κοσμικὰ πράγματα, ἀλλὰ νὰ ἔχη πάντοτε τὸν νοῦν του εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ὅταν μαζώνῃς τὸ φελόνι σου καὶ γίνεται ὡσὸν δύο πτέρυγας, τί φανερώνει; Φανερώνει πὸς, ἀνίσως καὶ κάνεις καλὰ ὡσὸν ἄγγελος, ἔχεις νὰ ἀπετάξῃς νὰ πηγαίνῃς εἰς τὸν Παράδεισον.

Καὶ καθὼς πλένεις τὸ ὑποκάμισόν σου καὶ τοῦ βγάνεις τὴν λέραν καὶ ὕστερα τὸ φορεῖς, ὁμοίως καὶ ὅταν θέλῃς νὰ λειτουργήσῃς, ἂν δὲν κλαύσῃς πρώτον νὰ πλύνῃς καὶ νὰ καθαρῖσῃς τὴν ψυχὴν σου μὲ τὰ δάκρυα, νὰ μὴν ἀποτολμήσῃς νὰ κοινωνήσῃς τὰ Ἄχραντα Μυστήρια. Ἄν τὸ κάνῃς αὐτὸ, ἀληθινὰ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος μῆτε τὰ ποδάρια νὰ σκύψω νὰ σοῦ φιλήσω. Εἰδὲ πάλιν καὶ εἶσαι ἀνάξιος, ἀγράμματος, ἀπαίδευτος, μεμολυσμένος μὲ ἁμαρτίες ὡσὸν ἐμένα καὶ πηγαίνεις καὶ δόνεις γρόσια καὶ φλωριά καὶ βάνεις μεσίτας καὶ ἀγοράζεις τὸ πετραχήλι, δὲν ἀγοράζεις τὸ πετραχήλι, παπᾶ μου, ἀλλὰ τὴν Κόλασιν καὶ καίεσαι πάντοτε.

Καὶ ὅταν πιάνη ὁ παπᾶς καὶ λέγῃ τὸ Ἐδαγγέλιον καὶ λέγῃ τόσα ψεύματα καὶ τόσες βλασφημίες, ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον τὸν παπᾶ, καλύτερα ἦτο νὰ στέκη ἀπὸ μακριὰ νὰ κλαίῃ διὰ τὴς ἁμαρτίες του, διὰ νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ ὁ Θεὸς νὰ τὸν βάλῃ χωρὶς ἐπιτραχήλι εἰς τὸν Παράδεισον, παρὰ νὰ τὸν βάλῃ μὲ τὸ πετραχήλι εἰς τὴν Κόλασιν νὰ καίεται πάντοτε.